

OSALUSE VALITSEMISE ARUANDED

AS Vireen 2011. aasta aruanne

Hinnang äriühingu majandustegevusele eelnenud majandusaastal:

AS Vireen ainuaktsionäri 11. 01. 2011 otsuse alusel muudeti äriühingu ärinimi Loomsete Jäätmete Käitlemise Aktsiaseltsist Aktsiaseltsiks Vireen. Äriregistris registreeriti nime muudatus 14. 02. 2011.

AS Vireen 2011. aasta majandustulemusi võib pidada heaks.

Aruandeaastal osutas ettevõtte 1., 2., ja 3. kategooria loomsete kõrvalsaaduste kahjutustamise teenuseid 910-le teenuse ostjale 1953 tuhande euro eest, millest 810 tuhande euro eest osutati teenuseid lihatööstustele ja muudele kõrvalsaaduste valdajatele, 1143 tuhande euro eest põllumajandustootjatele, millest 514 tuhat eurot tasuti põllumajandustootjate poolt ning 629 tuhat eurot tasus Eesti Vabariik sihtfinantseerimise teel.

Aruandeaastal kahjutustati loomsete kõrvalsaaduste käitlemise tehases 9600,9 tonni loomseid kõrvalsaadusi, millest 5161,7 tonni moodustasid hukkunud põllumajandusloomad ning 4439,2 tonni lihatööstuste ja muude kõrvalsaaduste valdajate loomsed kõrvalsaadused.

Ettevõtte poolt osutatavate teenuse ostjate arv on püsinud stabiilsena.

Peamised suhtarvud majandusaasta kohta ja nende arvutamise meetoodika

	2011	2010
Käibe kasv/kahanemine (%)	3,2	-9,5
Puhasrentaablus (%)	15,3	14,5
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades)	0,7	1,8
ROA (%)	5,8	5,9
ROE (%)	14,7	15,9

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

Käibe kasv (%)=(müügitulu koos sihtfinantseerimise teel osutatud teenuse tuluga 2011 – müügitulu koos sihtfinantseerimise teel osutatud teenuse tuluga 2010)/müügitulu koos sihtfinantseerimise teel osutatud teenuse tuluga 2010*100

Puhasrentaablus (%)=(puhaskasum/müügitulu koos sihtfinantseerimise teel osutatud teenuse tuluga*100

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades)=käibevara/lühiajalised kohustused (ei sisalda varade sihtfinantseerimise lühiajalist osa)

ROA (%)=(puhaskasum/varad kokku*100

ROE (%)=(puhaskasum/omakapital kokku*100

Ettevõtte on hoidnud tehase seadmed töökorras ja pööranud erilist rõhku õhupuhtuse tagamisele ning reovee bioloogilise puhasti puhastusefektiivsuse suurendamisele. Keskkonnakaitselised kulud aruandeaastal olid ligikaudu 100 tuhat eurot.

Aruandeaastal jätkati tehase reoveepuhasti rekonstrueerimistöödega, millesse investeeriti kokku 1401 tuhat eurot, sealhulgas 623 tuhat eurot moodustas ettevõtte omafinantseering ja 778 tuhat eurot SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse sihtfinantseerimine. Projekti kogumaksumuseks kujuneb 1917 tuhat eurot, millest 958 tuhande euro finantseerimise osas on sõlmitud sihtfinantseerimise leping Keskkonnainvesteeringute Keskusega ja 959 tuhat eurot tasub ettevõtte omafinantseeringu teel.

Järgmistel perioodidel tasub ettevõtte omafinantseeringu teel reoveepuhasti rekonstrueerimiseks alljärgnevalt:

2012 aastal 80 tuhat eurot.
Keskonnainvesteeringute Keskus tasub järgnevatel perioodidel reoveepuhasti
rekonstrueerimise eest sihtfinantseerimise tee alljärgnevalt:
2012 aastal 99 tuhat eurot.

2012 aastal on planeeritud tehase tehnoloogilisse paremustamisse ja seadmepargi täiustamisse
investeerida 329 tuhat eurot. 2012 aasta investeeringute maht on kaetud ettevõtte tuludega ja
käibekrediidi lepinguga.

Eelnenud majandusaastaks seatud tegevus- ja finantseesmärkide saavutamise analüüs:

Ettevõtte 2011 aastaks püstitatud tähtsamate eesmärkide elluviimine:

1. Käivitati loomsete kõrvalsaaduste kokkuvedu oma veokitega.
2. Aasta keskel vahetus juhatuse liige.
3. Keskonnamet tunnistas, et tehase saagised lihakondijahu ja tehniline rasv on tooted, mitte jäätmed.
4. Ehituslikult valmis Hiiumaa matmispaik.
5. Alustati tehase reoveepuhasti uute basseinate täitmist.
6. Valmis tehase tehnilise seisukorra audit.
7. Algatati keskkonnakompleksloa muutmine, et rajada ja võtta kasutusele oma suurkaev.
8. Väike-Maarja vallale esitati ettepanek tulevikus kommunaalvee puhastamiseks tehase rekonstrueeritavas reoveepuhastis.
9. Valla äriühinguga (OÜ Pandivere Vesi) tõusetus tema initsiatiivil tsiviilõiguslik vaidlus heitvee vastuvõtu ja proovivõtu teemadel, milleks on moodustatud eraldis.
10. Pärast langusaastaid pöördus ettevõtte käive ja kasum teisel poolaastal tõusule.

Võrreldes aktsiaseltsi tegelikke 2011. aasta finantstulemusi 2010. aasta osaluste valitsemise aruandes esitatud finantseesmärkidega ületas AS Vireen tulude prognoosi 3% (sh müügitulu 1%) tingituna eelkõige kolme suure uue kliendi lisandumisega. Puhaskasumi tõusu prognoosisime kuni 7%, tegelik tõus oli 8% .

2011 aastal peatus käibe kahanemine.

Investeeringute maht jäi 3% ulatuses täitmata, kuna ehitajal tekkisid raskused tehase reoveepuhasti rekonstrueerimistööde graafikust kinnipidamisega ja osa 2011 aastaks planeeritud töödest lükkus plaanitust hilisemale ajale. Seoses reoveepuhasti rekonstrueerimistöödega on ettevõttel aastal 2012 madal likviidsete vahendite tase. Tehase reoveepuhasti rekonstrueerimine viiakse lõpule 2012 aastal.

Ettevõtte suudab kanda kuni 980 tuh euro suurust laenu, laenukohustused 31.12.2011 seisuga olid 772 tuh eurot. Optimaalseks kapitalistruktuuriks peab ettevõtte 55-60% sihtfinantseerimise kohustuste võrra korrigeeritud bilansimahust.

2013.aastast alates on ettevõtte planeerinud maksta dividende järgnevalt:

- 2013 84 tuh eurot
- 2014 42 tuh eurot
- 2015 200 tuh eurot

- 2016 200 tuh eurot

2011. aasta 31. detsembri seisuga moodustas äriühingu omakapital 39% varade mahust, sihtfinantseerimise kohustust arvestamata on omakapitali osakaal 66% bilansimahust. Võrreldes eelneva perioodiga suurenes äriühingu omakapitali osakaal varade mahust 2%.

Laenukohustuste maht ulatus 2011.a 31. detsembri seisuga 772 tuh euroni, mis moodustab 25% bilansimahust, millest on välja arvestatud sihtfinantseerimise kohustus. Võlakohustuste ja omakapitali suhtarv oli 38%.

AS Vireen on 2011. aastal täitnud püstitatud ülesanded, kõik tehasesse transporditud kahjutustamisele kuuluvad loomsed kõrvalsaadused on ümber töödeldud. Tõrgeteta töötab äriühingu poolt käivitatud kõrvalsaaduste kokkuveo logistiline süsteem. Tulemuslikult on tegeletud loomsete kõrvalsaaduste kahjutustamise tulemusena tekkiva kauba alternatiivsete kasutusvõimaluste otsimisega (eesmärgiks tulude suurendamine ja kulude vähendamine).

Äriühingu finantseesmärgid:

AASTA (summa tuhandetes)	Äritulud		Ärikulud		Puhas- kasum	Divi- dendid või puhas- kasumi määr	Varad			Kohustused				Oma- kapital	Inves- teerin- gud	Turu- osa (%)
	kokku	müügi- tulu	kokku	põhi- vara kulum ja alla- hindlu- sed			kokku	raha	käibe- vara	kokku	lühiaja- lised kohus- tused	võla- kohus- tused	riigipoolse siht- finantsee- ringu kohustu- sed			
2011	2 393	1 953	2 055	504	298	0	5 162	95	373	3 129	927	772	2 097	2 033	1 433	50%
2012	2 155	2 046	2 009	567	106	0	5 103	198	455	867	373	642	0	4 236	426	50%
2013	2 024	2 014	2 074	632	-95	84	4 776	239	492	719	379	494	0	4 057	268	50%
2014	2 038	2 028	1 984	542	26	42	4 607	214	464	566	386	340	0	4 041	401	50%
2015	2 052	2 043	1 626	184	364	200	4 611	134	382	406	392	180	0	4 205	270	50%

Äriühingu osa- või aktsiakapitalide suurenemine või vähenemine, selle viis ja suurus:

Seoses üleminekuga eurole ja aktsiakapitali kajastamisega eurodes suurendati ettevõtte aktsiakapitali 44 euro võrra lähima võimaliku suuruseni. Aktsiakapitali suurendamine viidi läbi fondi emissiooni teel eelmiste perioodide jaotamata kasumi arvel. Seoses aktsiakapitali kajastamisega eurodes tõsteti aktsiate nimiväärtus 63,91 eurolt 100 eurole ning aktsiate arv langes 403 aktsialt 258 aktsiale. Ettevõtte uueks aktsiakapitali suuruseks on 25 800 eurot, aktsiakapital jaguneb 258 aktsiaks, nimiväärtusega 100 eurot.

Riigi osaluse säilitamise või võõrandamise otstarbekuse põhjendus:

AS Vireen on konkurentsivõimeline ja arenev ettevõtte, mida riik saab kasutada efektiivselt riigiabi andmiseks põllumajandustootjatele ning omanikutulu teenimiseks.

Toidu- ja Fermentatsioonitehnoloogia Arenduskeskuse 2010. a eeluuringu „Loomse päritoluga valkude ratsionaalne kasutamine” kohaselt tekkis Eesti lihatööstustes loomseid kõrvalsaadusi kokku 22744 tonni. Sellest 3551 tonni käideldi AS Vireen poolt. Lisaks kogus ja käitles AS Vireen 5729 tonni põllumajandustootmisest pärit loomseid kõrvalsaadusi ja 122 tonni muid loomseid kõrvalsaadusi (peamiselt tollis või veterinaarkontrolli tulemusena kõrvaldatud kaup). AS Vireen Väike-Maarja tehase piirtootmisvõimsus on 10000 tonni aastas. 2009. aastal käideldi kokku 9402 tonni, mis kahanes 2010. aastal 9072,8 tonnini ja kasvas 2011. aastal 9600,9 tonnini. Eestis käitlevad tööstuslikke loomseid kõrvalsaadusi veel Rakvere Lihakombinaat ja Atria Eesti, kes ei ole siiski veel välja ehitanud esimese kategooria loomsete kõrvalsaaduste kahjutustamise liini. Lisaks konkureerivad AS-iga Vireen SIA Reneta Lätis ja UAB Rietavo veterinarine sanitarija Leedus. Mõlemad viimatinimetatud ühingud püüdnud võita turgu Eestis, kuid 2011. a õnnestus AS-il Vireen oma positsioon taastada.

Asutamisest on riik investeerinud ühingusse 295 955 eurot, pluss EL PHARE projekti toel üle antud tehnoloogia ja seadmeпарк. AS Vireen rajas tehase SEB laenu toel ja ostis selle välja ennetähtaegselt 2012.a 1. kvartalis. Aastatel 2013-2016 on AS Vireen valmis maksuma omanikutulu summas 526 000 eurot.

Põllumajandusministeerium kasutab AS-i Vireen riigiabi andmiseks põllumajandustootjatele nende hukkunud mäletsejaliste põllumajandusloomade kokkuveo ja kahjutustamise kulude osaliseks katmiseks avaliku hanke tulemusena sõlmitud hankelepingu alusel. Riigiabi jaotatakse arvete alusel põllumajandustootjatele, kes reaalselt hukkunud mäletsejaliste põllumajandusloomade kokkuveo ja kahjutustamise teenust tellivad, arve summa, mida riigiabi määr ei kata, tasuvad tootjad ise. Riigieelarvest eraldatud raha jõuab AS-i Vireen pärast teenuse osutamist ning nimelise, koguselise ja summalise aruande esitamist. Niisugune põllumajandustootjate abistamise praktika on Euroopa Liidus laialt levinud, kuivõrd abi andmine makseagentuuri vm. riigiameti kaudu oleks liiga bürookraatlik, aeganõudev ja kulukas ning põhjustaks põllumajandustootjatele ebameeldivusi. Osalise abiga kaetud teenuste summa moodustab AS-i Vireen käibest üksnes ligikaudu kolmandiku. AS Vireen ei saa tegevustoetusi.

Põllumajandustootjad ja Põllumajandusministeerium peavad riigiabi andmise jätkumist oluliseks, sest vastasel korral võivad eriti väiksemad tootjad hakata kasutama ebaseaduslikke viise hukkunud põllumajandusloomadest vabanemiseks, mis tooks kaasa toidu ja söödaahela riskide suurenemise või looks keskkonnakahju ohu.

Tootjate ja riigieelarve kulude kokkuhoiuks rajab AS Vireen kõrvalistesse piirkondadesse võimalusel nõuetekohased matmispaigad, näiteks Hiiumaa matmispaik.

AS-i Vireen tehase peamise saagise (lihakondijahu) toob selts 2012. a turule, kui biokütuse, mis sobib kasutamiseks nii koos põlevkivi, turba, kui hakkpuiduga.

Arvestades ülaltoodut ei pea Põllumajandusministeerium otstarbekaks asuda riigi osalust äriühingus võõrandama.